NOTAT Arbejdsmiljø og natarbejde

I perioden 9. maj til 1. juni 2026 har DSR Analyse gennemført en arbejdsmiljøundersøgelse (SATH 2026) blandt 10.000 beskæftigede medlemmer af Dansk Sygeplejeråd. I alt 3.240 svarede på hele eller dele af undersøgelsen, svarende til en svarprocent på 32%. Dette notat præsenterer resultater om sygeplejersker med natarbejde.

Hovedresultater

- Natarbejde er især udbredt blandt regionalt ansatte sygeplejersker (41%). Samlet set angiver 29% af sygeplejerskerne, at de arbejder nat.
- Blandt sygeplejersker, der arbejder nat, arbejder 72% nat flere gange om måneden eller hyppigere.
- Natarbejde er det arbejdstidspunkt, som flest sygeplejersker oplever som belastende. 40% af de sygeplejersker, der arbejder nat, angiver, at natarbejde i høj eller meget høj grad er belastende.
- De sygeplejersker, der i lav eller meget lav grad oplever natarbejde som belastende, angiver:
    - At, de i højere grad er glade for deres nuværende stilling.
    - At, de i højere grad kan holde de pauser, de har brug for.
    - At, de i højere grad vurderer, at deres arbejdsplads prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer.
    - At, de oftere oplever at blive informeret i god tid ved ændringer i arbejdstider.
    - At de i højere grad oplever at have indflydelse på egne arbejdstider.
    - At de i højere grad oplever at have indflydelse på, hvordan de løser deres arbejdsopgaver.
    - At de i højere grad oplever at kunne udføre deres arbejde i en kvalitet, de er tilfredse med.

Arbejdstidspunkter

Tabel 1 viser, at dagarbejde er udbredt på tværs af sektorer. 96% af sygeplejerskerne angiver, at de arbejder om dagen. Aftenarbejde, natarbejde og arbejde i weekender eller på søgnehelligdage er mest udbredt blandt regionalt ansatte sygeplejersker. Blandt regionalt ansatte arbejder 55% aften, 41% nat og 61% weekend eller søgnehelligdage. Til sammenligning gælder det 26%, 5% og 38% blandt kommunalt ansatte og 18%, 8% og 15% blandt privatansatte.

Tabel 1. På hvilke tidspunkter af døgnet arbejder du i dit nuværende job?

	Region	Kommune	Privat	Alle
Dagarbejde	96%	96%	96%	96%
Aftenarbejde	55%	26%	18%	44%
Natarbejde	41%	5%	8%	29%
Weekend/søgnehelligdage	61%	38%	15%	51%
Antal svar	1.646	682	204	2.764

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. Der er for få sygeplejersker i staten (n=45) til at disse kan vises separat, men de indgår i alle kolonnen sammen med dem, der ikke har angivet sektor. Procenter summer ikke grundet mulighed for flere kryds. Data er vægtet. Kilde: SATH 2026, DSR Analyse

Tabel 2 viser, hvor ofte de sygeplejersker, der arbejder om natten, har natarbejde. Blandt sygeplejersker med natarbejde arbejder 28% nat flere gange om ugen, 12% arbejder nat én gang om ugen, mens 42% arbejder nat flere gange om måneden. Samlet set arbejder 72% dermed nat flere gange om måneden eller hyppigere, mens færre arbejder nat én gang om måneden (8%), sjældnere end én gang om måneden (8%) eller næsten aldrig (2%).

Tabel 2. Hvor ofte arbejder du på følgende arbejdstidspunkter? (Kun dem, der arbejder nat)

	Nat
Flere gange om ugen	28%
En gang om ugen	12%
Flere gange om måneden	42%
En gang om måneden	8%
Sjældnere end en gang om måneden	8%
Næsten aldrig	2%
Antal svar	680

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Data er vægtet. Kilde: SATH 2026, DSR Analyse.

Det fremgår af tabel 3, i hvor høj grad sygeplejerskerne oplever, at forskellige arbejdstidspunkter er belastende. Tabellen inkluderer udelukkende svar fra sygeplejersker, der har angivet, at de arbejder inden for det pågældende tidsrum.

Belastningen vurderes lavest blandt sygeplejersker, der arbejder om dagen. Her angiver 11%, at dagarbejde i høj eller meget høj grad er belastende. For aftenarbejde gælder det 21%.

Natarbejde skiller sig ud som det arbejdstidspunkt, flest oplever som belastende. 40% af de sygeplejersker, der arbejder nat, angiver, at natarbejde i høj eller meget høj grad er belastende. For arbejde i weekender eller på søgnehelligdage gælder det 32%.

Tabel 3. I hvor høj grad er følgende arbejdstidspunkter belastende for dig samlet set? (kun for sygeplejersker der angiver, at de arbejder på dette tidspunkt af døgnet i deres nuværende job)

	Dag	Aften	Nat	Weekend/ søgne-helligdag
I meget høj grad	3%	6%	16%	12%
I høj grad	8%	15%	24%	20%
Delvist	15%	34%	35%	37%
I lav grad	33%	32%	17%	22%
I meget lav grad	41%	13%	8%	9%
Antal	2.578	1.114	677	1.249

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. Data er vægtet. Kilde: SATH 2026, DSR Analyse

Karakteristika ved natarbejdende sygeplejersker, som arbejder nat flere gange om måneden eller hyppigere, afhængigt af deres oplevelse af belastningen ved natarbejde

I det følgende er svarene på spørgsmålet, der fremgår i tabel 3 blevet lagt sammen i tre kategorier:

- Sygeplejersker, der i lav eller meget lav grad finder natarbejde belastende
- Sygeplejersker, der delvist finder natarbejde belastende
- Sygeplejersker, der i høj/meget høj grad finder natarbejde belastende

For at sikre sammenlignelighed indgår kun sygeplejersker, der arbejder nat flere gange om måneden eller hyppigere.

Tabel 4 viser karakteristika for disse grupper opdelt efter oplevet belastning ved natarbejde.

Blandt sygeplejersker, der arbejder nat flere gange om måneden eller hyppigere, adskiller gruppen, der i lav eller meget lav grad finder natarbejde belastende, sig på flere områder fra de øvrige grupper. De har i gennemsnit længere anciennitet både målt som år siden autorisation og år på arbejdspladsen. Det skal samtidig bemærkes, at flere yngre sygeplejersker end ældre arbejder nat (ej vist). Derudover er de natarbejdende sygeplejersker, der i lav eller meget lav grad finder natarbejdet belastende, karakteriseret ved følgende:

- De er i højere grad glade for deres nuværende stilling.
- De kan i højere grad holde de pauser, de har brug for.
- De vurderer i højere grad, at deres arbejdsplads prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer.
- De oplever oftere at blive informeret i god tid ved ændringer i arbejdstider.
- De oplever i højere grad at have indflydelse på egne arbejdstider.
- De oplever i højere grad at have indflydelse på, hvordan de løser deres arbejdsopgaver.
- De oplever i højere grad at kunne udføre deres arbejde i en kvalitet, de er tilfredse med.

Der er ikke statistisk signifikant forskel mellem grupperne i andelen, der er på fuld tid. Forskellene på de øvrige forhold er statistisk signifikante, men resultaterne er ikke udtryk for kausale sammenhænge.

Tabel 4. Karakteristika ved natarbejdende sygeplejersker, som arbejder nat flere gange om måneden eller hyppigere, afhængigt af deres oplevelse af belastningen ved natarbejde

	I hvor høj grad er følgende arbejdstidspunkter belastende for dig samlet set… Nat?		
	I lav/meget lav grad	Delvist	I høj/meget høj grad
Anciennitet (år siden autorisation)* [1]	18 år	11 år	10 år
Anciennitet på arbejdsplads*[1]	9 år	7 år	6 år
Alder*[1]	46 år	38 år	38 år
Andel på fuld tid (aftalt arbejdstid) [Ikke signifikant]	59%	64%	63%
Andel, der i meget høj grad/ i høj grad er glad for deres nuværende stilling*	85%	74%	69%
Andel, der altid/ofte kan holde de pauser, de har brug for*	68%	54%	48%
Andel, hvis arbejdsplads i høj eller nogen grad prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer*	74%	64%	53%
Andel, der altid eller ofte bliver informeret i god tid, hvis der sker ændringer i deres arbejdstider*	77%	67%	61%
Andel med høj/ meget høj grad af indflydelse på egne arbejdstider*	47%	32%	22%
Andel, der i høj/meget høj grad har indflydelse på, hvordan de løser deres arbejdsopgaver*	67%	53%	53%
Andel, der i høj/meget høj grad kan udføre deres arbejde i en kvalitet, de er tilfredse med.	63%	54%	44%
Antal	199	229	249

Anm.: Beskæftigede sygeplejersker, der arbejder nat flere gange om måneden eller hyppigere. * indikerer statistisk signifikante forskelle på grupperne. Data er vægtet. Kilde: SATH 2026, DSR Analyse

Metode
Resultaterne er baseret på svar fra en spørgeskemaundersøgelse om sygeplejerskers arbejdsmiljø, helbred og trivsel (SATH). Undersøgelsen er gennemført i maj-juni 2026, hvor 10.000 tilfældigt udvalgte beskæftigede medlemmer af Dansk Sygeplejeråd blev inviteret. 32% besvarede undersøgelsen. Respondenterne er lovet fortrolighed, og efter dataindsamlingen er besvarelserne anonymiseret, så der hverken findes navne, adresser, mails eller medlemsnumre, som kan kobles til de enkelte besvarelser.

Spørgeskemaet udgøres af et udvalg af validerede spørgsmål fra "Virksomhedsskemaet", udviklet og testet af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (herefter NFA). Derudover er der tilføjet specifikke spørgsmål om arbejdsvilkår såsom vagtbelastning og sygeplejerskernes arbejdsområde.

Respondenterne kunne i undersøgelsen gå videre til næste spørgsmål uden at besvare, svarende til opsætningen i "Virksomhedsskemaet". Det betyder, at antallet af besvarelser varierer fra spørgsmål til spørgsmål.

En bortfaldsanalyse viser mindre skævheder i bortfaldet. Der er udarbejdet en vægt, som tager højde for de mindre skævheder i forhold til alder, geografi, TR-status, sektor og anciennitet. Alle resultater er vægtet. Analyserne er endvidere baseret på gennemførte og ufuldstændige besvarelser.